

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
WOJCIECH MISIĄG

KNO-4100-04-01/2012
P/12/061

Warszawa, dnia 14 maja 2012 r.

Pani
Prof. dr hab. Barbara Kudrycka
Minister
Nauki i Szkolnictwa Wyższego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w zakresie wykonania w 2011 r. budżetu państwa w częściach: 28 – Nauka, 38 - Szkolnictwo wyższe, 67 – Polska Akademia Nauk oraz wykonania planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 13 kwietnia 2012 r., na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Pani Minister niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie w 2011 r. budżetu państwa w części 28 – Nauka i wykonanie planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej (Fundusz), a pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie budżetu państwa w części 38 – Szkolnictwo wyższe oraz części 67 – Polska Akademia Nauk.

1. Oceniając pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 28 – Nauka wzięto pod uwagę: zgodne z przeznaczeniem rozdysponowanie środków na naukę, terminowe sporządzanie sprawozdań budżetowych, terminowe odprowadzanie na centralny rachunek bieżący budżetu państwa dochodów budżetowych, celowe i zgodne z ustawą budżetową wykonanie wydatków budżetowych, wykorzystanie środków na wynagrodzenia w granicach ustalonego limitu.

Zastrzeżenia NIK dotyczyły rzetelności sporządzenia sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych i sprawozdania o stanie należności i wybranych aktywów finansowych Rb-N oraz niezakończenia w przewidzianym terminie realizacji programu wieloletniego pn. *Ekspozycja Centrum Nauki Kopernik* i nie miały wpływu na ocenę ogólną wykonania tej części budżetu.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

1.1. Dochody budżetu państwa w części 28, zaplanowane w wysokości 12.050 tys. zł, zrealizowano w kwocie 26.987,4 tys. zł, tj. w 223,9%. Uzyskanie wyższych od planowanych dochodów spowodowane było czynnikami niemożliwymi do przewidzenia na etapie planowania, tj. zwrotem przez beneficjentów dotacji wraz z odsetkami.

Największy udział (95,4%) miały dochody klasyfikowane w dziale 730 - Nauka w wysokości 25.750,2 tys. zł, uzyskane głównie ze zwrotu przez jednostki naukowe niewykorzystanych środków na finansowanie projektów badawczych i celowych, działalności statutowej i inwestycji jednostek naukowych, działalności wspomagającej badania i na współpracę naukową z zagranicą (19.574,6 tys. zł), ze zwrotów niewykorzystanych dotacji z należnymi odsetkami (6.037,6 tys. zł) oraz z tytułu pobranych odsetek, grzywien i kar (138 tys. zł).

Dochody zostały prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych oraz odprowadzone terminowo na centralny rachunek bieżący budżetu państwa.

W sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych w 2011 r. a także w sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Ministerstwo niewłaściwie wykazało stan należności pozostałych do zapłaty i stan zaległości, zawyżając je o kwotę 1.379,3 tys. zł. Należności te wykazano na podstawie nieostatecznej decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 października 2011 r., określającej kwotę dotacji do zwrotu przez Przemysłowy Instytut Motoryzacji w Warszawie. Instytut zaskarżył tę decyzję w dniu 9 listopada 2011 r., wnioskując o ponowne rozpatrzenie sprawy. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy na podstawie decyzji ostatecznej z dnia 14 marca 2012 r. Tym samym brak było podstaw do zaliczenia powyższej kwoty do należności i do zaległości (należności, których termin zapłaty upłynął) występujących na koniec 2011 r. Z przepisów § 9 ust. 1 pkt 5 załącznika nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej² wynika, że w odpowiednich kolumnach salda końcowego sprawozdania Rb-27 wykazuje się, na podstawie księgowości analitycznej do konta należności z tytułu dochodów budżetowych, także należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane. Zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 6 załącznika nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych³, w kategorii „Pozostałych należności” w sprawozdaniu Rb-N wykazywane są należności rozumiane jako bezsporne należności niewymagalne.

Faktyczny stan należności na koniec 2011 r. w części 28, po uwzględnieniu powyższego zawyżenia, wyniósł 7.170,2 tys. zł i w porównaniu do 2010 r. był niższy o 2.502,5 tys. zł, tj. o 25,9%.

1.2. Wydatki budżetu państwa w części 28 zaplanowane w ustawie budżetowej w wysokości 4.620.913 tys. zł, zwiększono w trakcie roku do kwoty 4.980.560,8 tys. zł (tj. o 0,8 %), a wykonano w wysokości 4.865.397,1 tys. zł, tj. w 97,7 %.

² Dz. U. Nr 20, poz. 103.

³ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

Najwyższe wydatki zrealizowano w dziale 730 - Nauka w kwocie 4.645.773,9 tys. zł, przeznaczając je głównie na finansowanie działalności statutowej i inwestycyjnej jednostek naukowych oraz badania własne szkół wyższych - 2.519.733,7 tys. zł, na finansowanie projektów badawczych i celowych w poszczególnych dziedzinach nauk (przyrodniczych, technicznych, społecznych, humanistycznych i ścisłych) – 489.800,8 tys. zł, a także finansowanie działalności Narodowego Centrum Badan i Rozwoju oraz Narodowego Centrum Nauki – odpowiednio: 860.266,8 tys. zł i 489.515 tys. zł.

W planowanym terminie (do końca 2011 r.) nie została zakończona realizacja programu wieloletniego pn. *Ekspozycja Centrum Nauki Kopernik*. W ustawie budżetowej na realizację tego programu zaplanowano w 2011 r. – 12.430 tys. zł, z czego wykorzystano 11.855,9 tys. zł. Nie zrealizowano w pełni jednego z czterech zadań programu, tj. zadania pn. „Budowa interaktywnych eksponatów ekspozycji stałej”. Spowodowane to było opóźnieniem w dostawie urządzeń, a także koniecznością dostosowania pomieszczeń do potrzeb przyszłej ekspozycji. W konsekwencji zadania te zaplanowano do realizacji w 2012 r., a udostępnienie niezrealizowanej części ekspozycji – na listopad 2012 r. Centrum Nauki Kopernik zwróciło na rachunek Ministerstwa niewykorzystane środki dotacji, przypadające na niezrealizowaną część zadania (w ogólnej kwocie 674,2 tys. zł, wraz z naliczonymi odsetkami, pobranymi karami umownymi i rozliczeniem podatku od towarów i usług).

Program nie został zakończony, mimo iż termin jego zakończenia ustalony uchwałą Rady Ministrów Nr 136/2009 z dnia 31 lipca 2009 r. na koniec czerwca 2011 r., przedłużony został uchwałą Rady Ministrów Nr 146/2011 z dnia 3 sierpnia 2011 r. do końca grudnia 2011 r.

Na koniec 2011 r. zobowiązania w części 28 wyniosły 428,2 tys. zł (głównie z tytułu zakupu usług i wypłat dodatkowych wynagrodzeń rocznych za 2011 r.) i były niższe od zobowiązań na koniec 2010 r. o 2.128,7 tys. zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Niewykorzystane środki pieniężne z rachunku dysponenta części 28 w łącznej kwocie 115.188,7 tys. zł zostały zwrócone w trybie i terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁴.

1.3. Wydatki z budżetu środków europejskich w części 28 zaplanowane w ustawie budżetowej w wysokości 762.981 tys. zł zostały zwiększone w trakcie roku do 1.970.782 tys. zł, tj. o 61,3%. Wydatki zrealizowano w wysokości 1.679.999,8 tys. zł, tj. w 85,2% planu po zmianach. Środki przeznaczono na projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG) – 1.655.022,5 tys. zł i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) – 24.077,3 tys. zł.

1.4. W 2011 r. na wynagrodzenia w części 28 wydatkowano kwotę 26.287,4 tys. zł, niższą - w porównaniu z 2010 r. – o 781,2 tys. zł, tj. o 2,9%. Wydatki te obejmowały wynagrodzenia, przypisanych do tej części, pracowników Ministerstwa.

⁴ Dz. U. Nr 245, poz. 1637, ze zm.

Przeciętne zatrudnienie w 2011 r. wyniosło 340 etatów i w porównaniu do 2010 r. było mniejsze o 38 etatów, tj. o 10,1%. Zmniejszenie zatrudnienia wynikało z przekazania zadań Instytucji Pośredniczącej, realizowanych przez Ministerstwo do końca sierpnia 2011 r., Narodowemu Centrum Badań i Rozwoju, które stało się z mocy prawa pracodawcą realizujących te zadania pracowników Ministerstwa. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) przypadające na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 6.443 zł i było wyższe w porównaniu do 2010 r. o 476 zł, tj. o 7,9%. Wzrost ten dotyczył przede wszystkim członków korpusu służby cywilnej (status zatrudnienia 03) i wynikał m.in. z wypłat dodatkowych wynagrodzeń dla pracowników realizujących zadania związane z przygotowaniem i sprawowaniem przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej. W grupie tej średnie wynagrodzenie roczne wzrosło z 6.128 zł w 2010 r. do 6.615 zł w 2011 r.

2. Oceniając pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 38 – Szkolnictwo wyższe wzięto pod uwagę: terminowe sporządzanie sprawozdań budżetowych; prawidłowe ewidencjonowanie i terminowe odprowadzanie na centralny rachunek bieżący budżetu państwa dochodów budżetowych; prawidłowe rozdysponowanie wydatków na dotacje podmiotowe dla szkół wyższych na działalność dydaktyczną oraz na pomoc materialną dla studentów i doktorantów; ogłoszenie, w drodze obwieszczenia, wykazu podmiotów, którym udzielono dotacji wraz z kwotami udzielonych dotacji oraz wykorzystanie środków na wynagrodzenia w granicach ustalonego limitu.

Zastrzeżenia NIK dotyczą udzielania dotacji celowych na inwestycje w szkołach wyższych bez umownego określenia warunków realizacji zadań oraz niezrealizowania w planowanym terminie programu wieloletniego pn. *Budowa Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego*.

2.1. W części 38 dochody budżetowe zaplanowane w wysokości 210 tys. zł zrealizowano w kwocie 11.687,3 tys. zł. Uzyskanie dochodów wyższych od planowanych wynikało głównie ze zwrotów niewykorzystanych dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji w szkołach wyższych – w kwocie 6.718,3 tys. zł oraz na zadania realizowane przez Ośrodek Przetwarzania Informacji w Warszawie w ramach Pomocy Technicznej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ) – w kwocie 1.596,2 tys. zł.

Na koniec 2011 r. w części 38 wystąpiły należności w kwocie 8.864,5 tys. zł z tytułu niewykorzystanych dotacji wraz z odsetkami przez trzy szkoły wyższe (Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Uniwersytet Zielonogórski), w tym zaległości w kwocie 6.416,9 tys. zł. Zaległości dotyczyły głównie niezwróconej dotacji z budżetu 2009 r. (w kwocie 4.840,2 tys. zł) wraz z odsetkami (w kwocie 1.325,7 tys. zł) przez Uniwersytet Zielonogórski, który zaskarżył do sądu administracyjnego ostateczną decyzję Ministra, ustalającą kwotę środków do zwrotu.

2.2. Wydatki budżetu państwa w części 38 zaplanowane w ustawie budżetowej w kwocie 9.594.987 tys. zł zostały zwiększone w trakcie roku do 9.870.920,1 tys. zł, tj. o 2,9%, a zrealizowane w wysokości 9.830.386,2 tys. zł, tj. w 99,6%.

Najwyższe wydatki, w kwocie 9.794.186,9 tys. zł (99,6% ogółu wydatków) zostały zrealizowane w dziale 803 – Szkolnictwo wyższe, z przeznaczeniem głównie na finansowanie: działalności dydaktycznej szkół wyższych – 8.034.738,5 tys. zł, pomocy materialną dla studentów i doktorantów – 1.515.349,1 tys. zł, jednostek pomocniczych szkolnictwa wyższego – 114,2 tys. zł, Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich – 83.800 tys. zł.

Na koniec 2011 r. w części 38 wystąpiły zobowiązania w kwocie ogółem 329,6 tys. zł (głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2011 r.), nie mające charakteru wymagalnego.

W 2011 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego udzielił szkołom wyższym dotacji celowych na realizację 74 zadań inwestycyjnych w kwocie łącznej 409.519 tys. zł, bez zawierania umów dotacji. Ministerstwo przekazało do rektorów jedynie pisma zawierające informacje o określeniu planu dotacji celowej z budżetu państwa oraz kwotę dotacji, zalecenie o konieczności bezzwłocznego poinformowania o zmianach dokonywanych w trakcie realizacji inwestycji oraz prośbę o przekazanie propozycji harmonogramu kwotowego transz miesięcznych.

Niezawarcie umów dotacji było niezgodne z art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵, zobowiązującym do ich zawierania w sytuacji, gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji. Obowiązujące w 2011 r. przepisy nie określały trybu i zasad udzielania dotacji inwestycyjnych szkołom wyższym, bowiem rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie trybu udzielania oraz zasad i trybu rozliczania dotacji na dofinansowanie lub finansowanie kosztów realizacji inwestycji uczelni publicznej⁶, weszło w życie dopiero od dnia 1 stycznia 2012 r. Dodać należy, że w wymienionym rozporządzeniu zawarto wymóg udzielania dotacji na podstawie umów.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że nieokreślenie warunków wykorzystania i rozliczania dotacji przekazanych uczelniom powodowało zróżnicowany sposób traktowania przez uczelnie środków niewykorzystanych do końca roku budżetowego: sześć uczelni zwróciło niewykorzystane do końca 2011 r. środki w kwocie łącznej 3.112,3 tys. zł, tj. 1,2% przekazanych dotacji, natomiast 12 uczelni nie zwróciło niewykorzystanych środków w kwocie łącznej 20.334 tys. zł, tj. 13,6% przekazanych dotacji. Na celowość zawierania umów NIK wskazywała w wystąpieniu pokontrolnym po kontroli wykonania budżetu państwa w 2010 r.

Realizacja programu wieloletniego pn. Budowa Biblioteki Głównej Uniwersytetu Wrocławskiego nie została zakończona w zaplanowanym terminie do końca 2011 r., mimo że w pełni zrealizowano zaplanowane na 2011 r. finansowanie tego programu z budżetu państwa. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przekazał Uniwersytetowi środki w kwocie 67.716 tys. zł na realizację programu, zgodnie z limitem określonym w ustawie budżetowej, w kwietniu 2011 r. Uniwersytet Wrocławski nie wywiązał się z obowiązku wniesienia wkładu własnego w kwocie 32.897 tys. zł na zapłatę końcowych robót budowlanych oraz na wstępne wyposażenie obiektu. Spowodowane to zostało przedłużającym się procesem uzyskania kredytu bankowego na ten cel,

⁵ Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 179, poz. 1068.

o czym Minister został powiadomiony w lipcu 2011 r. W konsekwencji wymienione zadanie Ministerstwo ujęło w planie inwestycji kontynuowanych w 2012 r. z niezrealizowanym wkładem własnym Uniwersytetu.

2.3. Wydatki z budżetu środków europejskich w części 38 zaplanowane w ustawie budżetowej w kwocie 620.801 tys. zł zostały zwiększone w trakcie roku do 1.089.381,9 tys. zł (tj. o 73,3%). Wydatki wykonano w kwocie 1.075.915,3 tys. zł, tj. w 98,8%, z tego w ramach PO LiŚ - 507.546 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach), a w ramach PO KL – 568.369,3 tys. zł (tj. 97,7% planu po zmianach).

2.4. Przeciętne zatrudnienie w części 38 w 2011 r. wyniosło 124.298 etatów i w porównaniu do 2010 r. było większe o 446 etatów, tj. o 0,4%. Największy wzrost zatrudnienia wystąpił w dziale 730 – Nauka – o 547 etatów. Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 6.859.251 tys. zł i w porównaniu do 2010 r. wzrosły o 171.541 tys. zł (o 2,6%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego (łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wyniosło 4.599 zł i było wyższe w porównaniu do roku 2010 o 99 zł.

W 2011 r. przeciętne zatrudnienie w Ministerstwie klasyfikowane w części 38 wyniosło 127 etatów i w porównaniu do 2010 r. zmniejszyło się o 2 etaty. Wydatki na wynagrodzenia w Ministerstwie zrealizowano w kwocie 9.420,4 tys. zł i w porównaniu do 2010 r. były niższe o 135,5 tys. zł, tj. o 1,4%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 6.181 zł (wyższe o 8 zł w porównaniu do 2010 r.)

3. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie budżetu państwa w części 67 – Polska Akademia Nauk. Formułując ocenę pozytywną wzięto pod uwagę terminowe sporządzanie sprawozdań budżetowych, terminowe odprowadzanie na centralny rachunek bieżący budżetu państwa dochodów budżetowych oraz przekazanie Polskiej Akademii Nauk (PAN) dotacji podmiotowej i celowych w kwotach wynikających z ustawy budżetowej i prawidłowo wprowadzonych zmian w budżecie. Zastrzeżenie NIK dotyczy przekazania dotacji celowej na finansowanie inwestycji w kwocie 3.690,5 tys. zł na podstawie umowy sporządzonej z naruszeniem art.150 ustawy o finansach publicznych, w tym przekazania części tej dotacji przed zawarciem umowy z PAN.

3.1. W części 67 zrealizowano nieplanowane dochody budżetowe w kwocie 22,3 tys. zł z tytułu zwrotu nadpłaconych składek na ubezpieczenie społeczne i rozliczenia kosztów podróży pracowników. Dochody były rzetelnie ewidencjonowane i terminowo odprowadzane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. Na koniec 2011 r. nie wystąpiły należności z tytułu dochodów budżetowych.

3.2. Wydatki budżetu państwa w części 67, zaplanowane w ustawie budżetowej w kwocie 80.110 tys. zł, zostały zwiększone w trakcie roku do 80.508,2 tys. zł, tj. o 0,5 %, a zrealizowane w wysokości 80.500,5 tys. zł. Zrealizowane wydatki stanowiły w całości dotację podmiotową i dotacje celowe dla PAN - odpowiednio w kwotach 76.763,5 tys. zł i 3.737 tys. zł.

Na koniec 2011 r. w części 67 nie wystąpiły zobowiązania.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przekazał PAN dotację celową na inwestycje w kwocie 3.690,5 tys. zł na podstawie umowy z dnia 10 czerwca 2011 r., która nie zawierała wszystkich elementów, o których mowa w art. 150 ustawy o finansach publicznych. Umowa ta nie określała: na jakie zadania

inwestycyjne przeznaczono dotację, wielkości kwot przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań, terminu wykonania dotowanych zadań. Umowa określała, że dotację celową uznaje się za wykorzystaną zgodnie z przeznaczeniem w przypadku wykonania zakresu rzeczowego określonego w zatwierdzonym planie finansowym PAN na dany rok budżetowy, jednakże plan finansowy PAN na 2011 r. (uchwalony przez Prezydium PAN w dniu 22 marca 2011 r.) nie określał zakresu przedmiotowego zadań inwestycyjnych. Dotacja została wykorzystana w kwocie 3.682,8 tys. zł na realizację 11 zadań inwestycyjnych.

Przed dniem zawarcia umowy przekazano PAN środki dotacji w kwocie 86 tys. zł.

4. Kontrolą objęto próbę wydatków rzeczowych (w częściach 28 i 38) w kwocie 18.120 tys. zł. Badane wydatki zrealizowano w sposób celowy i oszczędny z odpowiednim zastosowaniem przepisów o zamówieniach publicznych.

Zmiany w planie wydatków w częściach 28, 38 i 67 wprowadzane dokonywane były z zachowaniem przepisów art. 171 ustawy o finansach publicznych.

Ministerstwo wywiązało się z obowiązku uiszczania w 2011 r. opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

5. Najwyższa Izba Kontroli oceniając pozytywnie wykonanie planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej uwzględniła zgodne z celami Funduszu finansowanie zadań inwestycyjnych jednostek naukowych i podmiotów działających na rzecz nauki, a także rzetelne i terminowe sporządzanie sprawozdań budżetowych.

Przychody Funduszu w 2011 r., zaplanowane w wysokości 300.000 tys. zł wykonane zostały w kwocie 275.955 tys. zł, tj. w 92%, a wydatki zaplanowane w wysokości 300.000 tys. zł wykonano w kwocie 136.880 tys. zł (tj. 45,6%). Niskie wykonanie planu wydatków wynikało głównie z niezrealizowania planowanych wydatków na inwestycje w zakresie infrastruktury nauki, na które wykorzystano 136.870 tys. zł (54,7%) z planowanych 250.000 tys. zł. Spowodowane to było długotrwałym procesem kwalifikacji wniosków o dofinansowanie w ramach „Programu wspierania infrastruktury badawczej z Funduszu Nauki i Technologii Polskiej”.

W 2011 r. minister właściwy do spraw nauki dysponował kwotą 459.881 tys. zł środków Funduszu, co oprócz tych przychodów obejmowało kwotę 183.926 tys. zł środków obrotowych, niewykorzystanych w roku poprzednim. Stan Funduszu na koniec 2011 r., wynoszący 323.000 tys. zł, był zarazem o 139.074 tys. zł, tj. o 75,6%, wyższy od stanu w roku poprzednim. Oznacza to, że nie został zrealizowany wniosek NIK, sformułowany po kontrolach wykonania budżetu państwa w 2009 r. i w 2010 r. dotyczący pełnego wykorzystywania środków Funduszu.

6. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i kontroli finansowej oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych Ministerstwa. Ocena powyższa wynika z bezpośredniego badania próby 187 dowodów (zapisów) księgowych Ministerstwa, w zakresie wydatków dysponenta trzeciego

stopnia w częściach 28 i 38 budżetu państwa, w tym 184 dobranych losowo o wartości 13.596,7 tys. zł i 24 dobranych celowo o wartości 4.523,3 tys. zł.

Badanie wiarygodności zapisów księgowych wykazało, że zostały one ujęte we właściwych kwotach i okresach sprawozdawczych ze wskazaniem właściwych kont syntetycznych, na podstawie poprawnych formalnie i rachunkowo dowodów księgowych.

7. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sprawozdawczość roczną Ministerstwa w zakresie dochodów i wydatków w częściach 38 i 67 oraz pozytywnie z zastrzeżeniami w części 28.

Zastrzeżenia NIK dotyczą przedstawienia w sprawozdaniu jednostkowym Ministerstwa oraz łącznym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych w części 28 niewłaściwego stanu należności ogółem i zaległości, poprzez ich zawyżenie o 1.379,3 tys. zł.

W pozostałym zakresie NIK wydaje pozytywną opinię w zakresie wiarygodności jednostkowych i łącznych sprawozdań budżetowych: z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28); o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23); z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE (RB-28 Programy) oraz sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich (Rb-28 UE); sprawozdania w zakresie operacji finansowych: o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) oraz o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania te, z wyłączeniem wskazanych powyżej zastrzeżeń, przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2011 r.

8. Najwyższa Izba Kontroli wydaje pozytywną opinię w zakresie wiarygodności rocznych sprawozdań Funduszu: z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-33 i Rb-40), o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N), o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Przedkładając Pani Minister powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) prawidłowe ujmowanie należności z tytułu dochodów budżetowych w sprawozdawczości,
- 2) przekazywanie dotacji celowych na podstawie umów, spełniających warunki określone w ustawie o finansach publicznych,
- 3) zapewnienie terminowej realizacji programów wieloletnich,
- 4) podjęcie skutecznych działań w celu pełnego wykorzystania środków z Funduszu Nauki i Technologii Polskiej.

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Minister o przesłanie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ustawy o NIK, przysługuje Pani Minister prawo zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, od dnia otrzymania uchwały Kolegium NIK.